

MONS. JURAJ JEZERINAC

**ISUS KRIST - SVJETLO
KOJE RASVJETLJUJE SVAKOG ČOVJEKA**

**BOŽIĆNA PORUKA
VOJNOG ORDINARIJA
SVEĆENICIMA I VJERNICIMA
VOJNOG ORDINARIJATA
U REPUBLICI HRVATSKOJ
2011. GODINE**

Zagreb, 2011.

Pozdravljam vas pozdravom: Isus Krist – Istinsko Svjetlo neka bude s vama! Ovu božićnu poslanicu pišem vama, dragi svećenici, pomoćnici i djelatnici, koji ste u poslanju i službi Vojne biskupije, vama, poštovani časnici i dočasnici Oružanih i Redarstvenih snaga Republike Hrvatske, svima vama, dragi vjernici koji ste mi povjereni u duhovnoj i pastoralnoj skrbi. Neka vas, živu Crkvu, koja djeluje u vojnim i redarstvenim kapelanijama naše biskupije obasja Kristovo svjetlo!

Još jednom zajedno slavimo Božić. Još jednom izmjenjujemo čestitke. Još jedanput ćemo poslušati izvještaj o rođenju Djeteta Isusa. Možemo se upitati o razlogu ovoga povratka, ovoga ponavljanja, ove ustrajnosti. Je li Gospodin uistinu došao među nas? Unatoč svemu potrebno se zapitati o stvarnom Gospodinovom dolasku jer je njegovu prisutnost potrebno zamijetiti u našoj savjesti, u našim obiteljima, našim školama, na našim igralištima, u političkom životu, poslovnom svijetu. Papa Benedikt XVI. je više puta primijetio kako se živi kao da

Boga nema te kako se teoretizira da Bog ne bi trebao ni postojati. Izravno ili neizravno pokušava ga se gurnuti na margine ljudskoga i društvenoga života. U svijetu u kojemu se sve ne okreće oko Boga već oko drugih riječi kao što je „ekonomija“, „tehnika“ ... Iz života čovjeka briše se religiozna dimenzija te je se izlaže utjecajima drugih božanstava i jakim ideologijama.

Sveti Ivan evanđelist, više od svih drugih imena za Spasitelja voli reći da je „svjetlo koje svijetli u tami“, „svjetlo koje rasvjetljuje svakog čovjeka“. Prema sv. Ćirilu Aleksandrijskom Isus je onaj „koji je zapad promijenio u istok“, svjetlo koje prosvjetljuje razum, daje boju stvarima i smisao povijesnim događajima. Za kršćansku tradiciju Isus je „sol invictus“, nepobjedivo sunce, onaj koji dokida svaki oblik idolopoklonstva i zamjenjuje ga Božjim prisustvom na zemlji. Riječ se utjelovila, Isus je pravi Bog koji je postao pravim čovjekom. On nije mit kojeg se trebamo prisjetiti, ni idol kojemu bi se klanjali, fetiš kojega bi se bojali, on je Sin Božji. On će prosvjetliti naše savjesti, razum, izbore, zauvijek uništiti tamu i sjenu zla i smrti, preobrazivši životne trenutke u trenutke milosti.

Otajstvo Božića nam svake godine donosi istovremeno različitu i istu poruku. Različitu jer nam liturgija predlaže različite tekstove za razmišljanje, ali i istu jer je srce, sadržaj i smisao božićne poruke uvijek isto: poziv na istinski život. I mi smo istovremeno različiti i isti, iste smo osobe, ali nismo isti. Promijenili smo

se od lani. Izgubili smo poneku iluziju, zadobili novu nadu. Svijet koji nas okružuje nije isti, neprestano se mijenja. Sve je više nezaposlenih, mladih koji ne vide budućnost, djece bez obitelji, bolesnih bez odgovarajuće njege, gladnih i beskućnika. Kako je moguće slaviti Božić unatoč bijedi koja nas okružuje? Ima li još uvijek smisla govoriti o miru kada svakodnevno izbijaju novi sukobi? Je li moguće govoriti o poštenju ako se svakodnevno otkrivaju nove prijevare? Je li moguće govoriti o dostojanstvu osobe kada se svakodnevno događaju ubojstva i nasilje? Je li moguće nadati se pravednijem svijetu? Salvatore Quasimodo je napisao: „*Mir je u Kristovom srcu do vijeka; ali nema mira u srcu čovječjem. I s Kristom je prošlo već dvadeset stoljeća, a brat se još uvijek osvećuje bratu. Ima li koga da čuje plač Djeteta koje će kasnije umrijeti na križu između dva razbojnika?*“ Potrebno nam je mnogo hrabrosti da bismo čuli plač toga Djeteta i nastavili se nadati i ljubiti usred strašne ekonomske krize, zabrinjavajuće pomrčine vrijednosti, zastrašujućeg nedostatka perspektive.

Irski pjesnik Yeats napisao je u jednoj svojoj pjesmi: „*Ja, budući da sam siromah, imam samo svoje snove. Prostrijeh svoje snove pred tvoje noge. Hodaj polako da ne zgaziš moje snove.*“ Mnogi snovi su nestali. Našim vremenima nedostaju velike karizmatičke osobe koje će biti sposobne probuditi povjerenje i stvoriti konsenzus. Među ljude se uvukla obeshrabrenost i strah zbog ekonomske krize koja ne stvara posao već oduzima obiteljima sreću i si-

gurnost. Mnogi ljudi su danas apatični i razočarani, bez snova. Tisuće ljutih i razočaranih studenata viču: „*Ukrali su nam budućnost!*“ Doista, čini se da je cijeli Zapad osiromašio i da je bez snova.

Kako vidjeti svjetlo koje raspršuje tamu koja zastire put čovječanstvu? Da bismo primili pravu poruku Isusova rođenja i u njoj pronašli razloge utjehe i nade, potrebno nam je svjetlo „*odozgo*“ – Isus Krist.

1. Tražiti Boga - naći Isusa

Današnji čovjek često ne vidi Boga, ne može ga vidjeti i tako ostaje u mraku vlastita neznanja o samome sebi.

Početak traganja za Bogom sastoji se u činjenici da, kao što je nekada izraelski narod hodio u tmuni, tako i mi živimo u teškim vremenima tuge i izdaje, samoće i egoizma, nasilja i mržnje, straha pred budućnošću. Ove tmine uznemiruju ljudske savjesti i pomračuju horizont slobode. Potrebno nam je svjetlo koje će dati nadu u sretniji život tolikim prevarenim i razočaranim muškarcima i ženama, neispunjenim obećanjima, ugaslim idealima. Prorok Izaija naviješta da je moguća potpuna promjena ljudske sudbine te, stoga, i prijelaz iz tame u svjetlo, iz žalosti u radost, iz ropstva u slobodu. Uzrok ove promjene je rođenje jednoga djeteta koje dolazi iz Davidove kraljevske loze. To Dijete je promijenilo zapad u istok, povijest zla u povijest spasenja.

Traženje Boga se ne drži nekom intelektualnom aktivnošću koja je rezervirana samo za privilegirane, već potrebom koju svi osjećamo jer svima nam je potreban Bog, malima i velikima, bogatima i siromašnima, zdravima i bolesnima, svećenicima i laicima. Ipak, nije svaka потрага istinska. Postoji ona koju zanima samo zdravlje, radi postizanja vlastitog blagostanja, zbog osobnih pobuda. Mesiju traži kralj Herod, traže ga Mudraci, traže ga i pastiri. Mudraci ga nalaze i klanjaju mu se, pastiri ga nalaze i dive mu se, Herod ga ne pronalazi i zavidi mu. Doista, Bogu su potrebni ljudi kako bi se objavio, kako bi ih upoznao sa svojim planom spasenja, ali iznad svega je istinito da svi ljudi, uključujući i znanstvenike, trebaju Boga. Neodrživa je teza da znanosti ne treba Bog. I znanstvenici traže Boga, a Crkva blagoslivlja sve napore znanosti u službi poboljšanja života. Potičući različita karitativna djelovanja, ona u praksu prevodi poruku svetoga Pavla „*pojavila se doista milost Božja, spasiteljica svih ljudi*“ (Tit 2, 11).

Potrebno je tražiti Isusa kako bismo u njemu prepoznali pravo lice Božje. Samo on nam otkriva istinsko lice Boga Oca. Bog je Otac, dakle, samo Sin nam ga može objaviti kao Oca. Sv. Ivan nas podsjeća da „*Boga nitko nikada ne vidje: Jedinorođenac – Sin – koji je u krilu Očevu, on ga obznani*“ (Iv 1, 18). Prema jednoj Božjoj „*biografiji*“ koju je napisao jedan američki pisac, Bog se u Starom zavjetu javlja u različitim, gotovo proturječnim, licima. Bog je predstavljen kao stvoritelj, kao rušitelj, prijatelj

obitelji, osloboditelj, zakonodavac, vođa, osvajač, otac, sudac, posrednik, svetac, zaručnik, savjetnik, jamac... I u našem kršćanskom životu postoje mnoge slike o Bogu, krive slike koje ne odgovaraju Bogu kojega nam je objavio Isus Krist. Za mnoge Bog ostaje definicija iz vjeronaučnog udžbenika, predmet apstraktnog obožavanja, osvjetnik zbog učinjenoga zla ili nagrađivač za učinjeno dobro, umjesto Oca koji ljubi i prašta.

Teško je govoriti o Bogu, iako je njegovo ime često prisutno na usnama običnih ljudi. Sam Isus je dao ime Bogu, nazivajući ga Ocem, i naučio je učenike svih vremena da ga zovu i mole istim pravim imenom. „*Bog je ljubav*“, piše sveti Ivan (1 Iv 4, 16); „*Bog je Bog ljubavi*“ (2 Kor 13, 11), ponavlja sveti Pavao. Bog Abrahamov, Bog Izakov, Bog Jakovljev, Bog Isusa Krista je živi Bog, koji ljubi sve do smrti. Samo živi Bog može imati ljudsko lice i ljudsko srce i omogućiti svoj susret s čovjekom.

Kako naći Isusa? I pastiri i mudraci ne nalaze Isusa snagom svoga traženja, već uz pomoć s visina. U njihovom traženju prati ih zvijezda, ili tajanstveni vodič, koji dolazi iz visina. To znači da Isusa nalazimo (s) vjerom i u vjeri. Danas obilujemo različitim istraživanjima o životu i osobi Isusa Krista. Ona predlažu različita, pa i suprotstavljena gledišta. Od hladnih studija učenjaka bez vjere do strastvenih apologija, obrana vjernika tražitelja. Neki od tih tekstova doista se mogu usporediti s Herodovom potragom. Oni ne vode klanjanju Božjemu Sinu već po-

ništenju njegovog pravog identiteta Sina Božjega koji je postao čovjekom. Kršćanska vjera nas uči da je Bog postao čovjekom, da je Riječ postala Tijelom i nastanila se među nama (Iv 1, 14). U korijenu kršćanske vjere je, dakle, Bog koji je postao čovjekom. Danas se teško prihvaća Isusovo božanstvo jer je svijet izgubio tragove svetoga, izgubio je smisao za Boga, bori se protiv njegovog postojanja i želi živjeti kao da Boga nema. Ima jedan (su)višak u opisivanju Isusova identiteta: ako je Isus više čovjek negoli Bog uzaludne su naše nade u spasenje i otkupljenje. Samo Bog nas može spasiti, napisao je jedan filozof, a taj Bog nije bog filozofa već onaj koji nam se objavio u Isusu Kristu.

2. Isus Krist - Utjelovljena Riječ i istinsko svjetlo čovječanstva

Božić se u našem narodu uvriježio kad dan lijepih želja, obiteljskog okupljanja, pokušaja pomirbi, vježbanje društvenih vještina. Božićna rasvjeta koja uljepšava naš grad i naše ulice nas veseli, ali donosi i nostalgiju jer hrani pohlepu bogatih i razočarenje i frustraciju siromašnih. Za mnoge je sreća postala društvenom obvezom, a prestala je biti potrebom duše. Treba biti sretan, inače nismo u modi. Treba se smiješiti i onda kada nam srce plače. Sreća je postala poput kreditne kartice u zapadnim zemljama, u kojima je onaj koji je nema asocijalna osoba koju treba sažalijevati. Nakon svega, božićni dani postaju tjeskobniji od drugih zbog užurbane kupnje poklona i potrebe da se osjećamo dobri a da to uistinu nismo.

Kada slavimo Božić, Isusovo rođenje, uvijek smo u opasnosti da zaboravimo i iz vida izgubimo ono bitno. Sitnice nas odvlače od bitnoga, osobito kada je bitno očima

nevidljivo. Narodna kultura i božićni običaji mogu nas, svjesno ili nesvjesno, navesti da zaboravimo bitno te tako ostavimo po strani istinsko značenje Utjelovljenja Sina Božjega.

Sveti Ivan, nakon svečanog uvoda da je Riječ tijelom postala, odmah spominje protivljenje i odbačenost na koje će svjetlo naići svojim dolaskom na svijet: „*i svjetlo u tami svijetli i tama ga ne obuže; ...k svojima dođe i njegovu ga ne primiše*“ (Iv 1, 5.11). Proturječnost između prorokovog navještaja radosti i evanđeoske stvarnosti je ogromna i potiče na razmišljanje.

Što to znači da će svi krajevi svijeta vidjeti spasenje Boga našega kada u svijetu od ukupne svjetske populacije ima samo 17% kršćana; kada ih je sve zajedno malo više od milijarde? Kako to da se u mnogim zemljama briše riječ „*Božić*“ i zamjenjuje sa „*sretni blagdani*“? Kako to da jedan dio naroda ovih dana blaguje hranu koja je simbol božićnog slavlja, a ne sudjeluje na misnom slavlju, simbolu stvarne prisutnosti onoga Isusa koji je rođen prije dvije tisuće godina? Istina je da Božje obećanje izražava nadu i težnju prema budućem ispunjenju, da iščekujemo novo nebo i novu zemlju na kraju vremena, da ne poznajemo sve putove spasenja po Duhu Svetome. Ali ako uzmemo zaozbiljno Božju riječ i držimo je vrijednom za rasuđivanje ovog našeg vremena, ne možemo pasti pod utjecaj ovih pitanja. Ona nas potiču na zauzetost, na našu ljudsku odgovornost jer smo primili dar kršćanske

vjere bez ikakve zasluge i pozvani smo je ispovijedati bez ikakvog popuštanja ili traženja pogodnosti za sebe.

Evandelist Ivan zove Isusa Logos, Riječ, a Poslanica Hebrejima potvrđuje da nam je Bog progovorio po toj Riječi. Ali, ta Riječ ima potrebu biti ponovno izgovorena. Isusa treba uvijek iznova naviještati. Sveti Augustin piše o Preteči koji je za sebe rekao da je Glas koji viče u pustinji: „*Ivan Krstitelj je bio glas, a Isus je Riječ. Dok glas pogađa sluh, Riječ prodire u srce.*“ Danas smo mi pozvani biti Isusov glas koji prodire u srce. To znači da moramo izbjegavati davati glas riječima bez značenja, rječniku ispraznih zajedničkih mjesta, utješnim i prijetvornim obećanjima. Sjetimo se, spašava nas Isusova Riječ, Riječ Božja koja je Tijelom postala i koja daje smisao svim stvarima. Isus, svojim djelima i naučavanjem, daje smisao životu i smrti, radosti i patnji, sadašnjosti i budućnosti. „*Od punine njegove svi mi primismo*“ (Iv 1, 16).

Ako smo pozvani biti glas koji prodire u srca, moramo se i ponašati tako da naš glas uvijek izgovara proročke Isusove riječi, one riječi koje su vratile zdravlje bolesnima, utjehu napaćenima, oprostjenje grješnima. Sveti Pavao nas potiče „*Duha ne trnite, proroštava ne prezirite!*“ (1 Sol 5, 19), to jest, potiče nas da čuvamo krsno posvećenje i novost evanđelja. Kršćanin je, po svom pozivu i poslanju, prorok nade i slobode. Prema demografskim pokazateljima kršćana će biti sve manje u svijetu, no to ne znači da moramo biti manje uvjerljivi i manje auten-

tični. Štoviše, pozvani smo biti uvjerljiviji i autentičniji, postati dobro sjeme koje donosi dobar rod, sol koja daje okus svim stvarima, kvasac zbog kojega raste život vjere. Ovi biblijski simboli opisuju zadaću kršćana, precizni zadatak i doprinos kršćanskog duha ljudskim djelatnostima i građanskim institucijama. Vrlo je značajno da je Isusov dolazak na zemlju opisan kao „nastanjivanje“ među nama (Iv 1, 14). Isus je izabrao vrlo skroman način prisutnosti među nama, sličan pastirima iz Betlehema. To znači da je Bogu drago biti među svojim narodom, drago mu je susretati ponizne osobe, da voli posjećivati mjesta patnje i siromaštva.

Božji dolazak ne može imati drugoga cilja nego da nas nauči vidjeti, promatrati, gledati i ljubiti događaje, svijet i sve što nas okružuje, Božjim očima. Potrebno nam je Isusovo svjetlo, svjetlo koje dolazi s visina, iznad sunca koje poznaje zalaz. Isus je jednom rekao: „*Vi ste svjetlo svijeta*“, a Pavao dodao: „*sinovi svjetla i sinovi dana*“. Je li to tako? Naše su svjetiljke često ugašene, naše uljanice prekrivene posudom, naše oči zaslijepjene svjetlima stvari i ne primjećujemo da je bitno očima nevidljivo. Molimo Isusa za svjetlo koje će nam pomoći vidjeti dobro tamo gdje drugi vide zlo, vidjeti nebo gdje drugi vide zemlju, milost gdje drugi vide grijeh, život gdje drugi vide smrt. Molimo da reflektori mode i novca ne budu jači od svjetla vjere, da nestane mraka i da živimo u svjetlu milosti, da svjetlo Božića rasvijetli tolike noći našega života.

3. Božić – Emanuel – Utjelovljena Ljubav

Sv. Irenej tvrdi: „Riječ Božja se nastanila među ljudima i postala Sinom Čovječjim kako bi potaknula čovjeka da gleda Boga i da Bog svoj pogled svrati na čovjeka“. Moramo se naviknuti gledati Boga jer Bog je, prirodno, udaljen od naših života, naših ideja i našeg djelovanja. Došao nam je blizu i moramo se naviknuti biti s njim.

Kršćanska duhovnost nam predstavlja Božić kao stvarnost koja u sebi ima jedno obećanje. Ona nas uči da je Božić povijesti, Božić života; Božić prošlosti, Božić sadašnjosti i budućnosti. Onaj Božić prije dvije tisuće godina je temelj ovom današnjem. Zbog toga ne možemo nastaviti živjeti u virtualnom Božiću iz mašte, Božiću konzumerističkih obreda, pretjeranih čestitanja, zaboravljajući pravi Božić. Potrebno je živjeti u stvarnosti Božića, u službi činjenice koja nadilazi naše snage, u službi navještaja koje daje utjehu i hrabrost, jednog stila života koji ide protiv struje, moralnih odabira koji se susreću s

nasilnim suprotstavljanjima. Svjesni smo da nas nazivaju mračnjacima, nezalicama i nazadnima, da nas smatraju dokrajčenima, neprijateljima života i čovjeka, nas koji propovijedamo ljubav i oprostjenje.

Ne dajmo se u ovim vremenima obeshrabriti. Moramo i dalje utjelovljivati Isusa u svjedočenju vrijednosti vjere i evanđelja, moramo rađati Isusa u srcima i savjestima osoba. Zbog toga, u našim domovima moramo sačuvati Isusa u djelima ljubavi, ugostiti ga kada je bez kuće, nahraniti ga kada je gladan, posjetiti ga kada je bolestan, utješiti ga kada je žalostan. Svatko zna koje djelo milosrđa može učiniti, a osobito zna da je veća radost u davanju nego primanju. Prije dvije tisuće godina darovan nam je Spasitelj. Naša je radost i dužnost darivati drugima spasenje koje smo primili.

Kako ćemo primiti i prihvatiti ovu božansku Objavu, a da ne zaslužimo prigovor apostola Ivana „*među svoje dođe, a oni ga ne primiše*“?

Dužnost nas kršćana je imati upaljene svjetiljke, biti budni, čuvati naš identitet i našu tradiciju jer nitko nam ne može oduzeti sigurnost da je u Isusu Istina, Put, Život i istinsko Svjetlo naroda, da je Isus Svjetlo svijeta i da onaj koji ga slijedi „*neće hoditi u tami nego će imati svjetlo života*“. Moramo se brinuti da čovjek ne zanemari pitanje Boga kao temeljno pitanje svoga života; brinuti se da prihvati to pitanje i čežnju koja se u njemu krije.

Potrebno nam je da budemo prosvijetljeni „*odozgor*“, potrebno nam je ono što ne zaslužujemo dobiti i ono što ne znamo dati. Moramo moliti Isusa da nas nauči ljubiti one koji nas preziru i cijeniti one koji nas ne ljube, da nas nauči ljubiti one koji nam rade iza leđa, one koji nas poštuju i one koji nas ne poštuju, one koji dijele s nama naše izbore i one koji im se suprotstavljaju, one koji pamte naneseo zlo i zaboravljaju učinjeno dobro. Čovjek je pun granica i ograničenja i posljedično tome ne može nasljedovati veliku Isusovu ljubav koja je dala svoj život za spasenje svih ljudi. Molimo za milost da darujemo barem dio svoga vremena, svoje strpljivosti i udobnosti onima kojima je potrebno. Molimo za milost da nikada ne požalimo što smo ljubili i da uvijek zaboravimo tko nas je uvrijedio.

Potreban nam je Isusov mir. Isusov mir nije mir političara i ekonomista. Istinski mir povezuje Božje srce s ljudskim srcima. Molimo Isusa za taj mir u našim obiteljima, za radost među supružnicima, roditeljima i djecom, braćom i sestrama, za mir u našim odnosima, s različitimima, onima blizu i onima daleko. U različitim dijelovima svijeta mir je ranjen, vlada nasilje i smrt nevinih. Ne zaboravimo da sada živimo u miru, ne zaboravimo žrtvu naših roditelja i svih onih koji su nam u naslijeđe ostavili blagostanje koje uživamo. I na kraju, moramo moliti Isusa i za mir savjesti onih koji žive u neprestanim svađama, za one koji pate u bolnicama i nemaju nade, za one koji trpe u zatvorima i plaču za

izgubljenom slobodom, za one koji trpe zbog nezaposlenosti i gubitka identiteta.

Neka vam Bog, koji je postao čovjekom i kojemu se klanjamo u betlehenskoj štalici, donese onu nebesku radost koja se ne može pronaći na zemlji, unutarnju radost koja dolazi s visina i koja može pobijediti teške boli i velike podijeljenosti. Božićna poruka mira neka vam donese milost gledanja preko tih udaljenosti, da vidite i dobru stranu ljudskoga srca, otkrijete dužnost bratstva i ljepotu praštanja, u zajedništvu izgradnje dobra Crkve i Domovine.

**Želim vam sretan i blagoslovljen Božić
i uspješnu Novu 2012. godinu!**

Mons. Juraj Jezerinac,
vojni ordinarij u RH

Sadržaj

1. Tražiti Boga – naći Isusa	13
2. Isus Krist – Utjelovljena Riječ i istinsko svjetlo čovječanstva	19
3. Božić – Emanuel – Utjelovljena Ljubav.	25
Bilješke	30